

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Házhoz Hordva 30 fillér.
Vidékre postán 1.40 k.
Egyes szám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentiméternyi hirdetési ár 8 fillér. Gyárosok kereskedők és iparosok árcéd vezményben részesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

FÜGGETLEN NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Egyetem-utca 6. szám.	Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY	Lapkiadó: KOVÁCS IMRE.	Telefonszám 379.
--	---	----------------------------------	------------------

Megkésett siker.

A napokban lelepleznek Párisban egy szobrot. Noha Párisban a szoborleleplezés nem olyan hétköznapi, sűrűn előforduló ügy, mint például szeretett hazánkban — most nem a leleplezés tényét szögezzük ide.

Más körülmény hívja ki figyelmünket. Szobrot emelnek ott egy drámairónak, aki mindig, minden darabjával — megbukott. A sűrű bukásnak az örök hallgatatlanság lett a jutalma.

Henry Becque, akinek párisi nő-jét nálunk is előadták, nálunk is alaposan megbukott, Henry Becque szobrát leplezik most le. A szobrot Rodin készítette. Rodin, aki elbukott Balzab-jával, Hugó Victor-jával, akinek végtelen küzdelmei voltak Calaisi polgáraival, az örökké támadott, lekicsinyelt, kinevetett, világhírű Rodin, a legnagyobb élő francia művész készítette Becque szobrát.

A zúgó tapsok, a csengő sikerek, a kétezer előadások, a zajos népszerűség tehát mit sem bizonyít. A bukottak sikere az igazi siker. Mikor Ibsennek ki kellett vándorolnia hazájából, mikor kegydíjből élt éveken keresztül, mikor Norá-ját rendre kifütyölték, akkor teremtette meg halhatatlansága oszlopait. Mikor Nietzsche kinzójától győrtetve, futva menekült a belső kétségei iránt közönyös világ elől a svájci hegyekbe, Turin ismeretlen hónapos szobáiba, mikor kiadója szemrehányó levelekkel üldözte, mikor nagy problémáit kikacagták a céhbéli tudósok, — akkor — bukásai között — vetette meg alapját forradalmi hatásának.

Mikor nálunk az egész országban azon zokogtak, hogy „Rám se nézett, mikor én őt megláttam...“ mikor a balatoni daloktól hangzott Ung és Bereg. Dankó Pista ugyanakkor öngyilkos szándékkal, kétségbeesett anyagi küzdelmektől zaklatva ugrott be a Dunába. Mint ember elbukott, mint zeneszerző halhatatlan lett.

Becque is nyomorban pusztult el. A varjak, a Párisi nő szerzőjének zsebében 1 fr. 25 centime-os ebédszámlát találtak s még örült, ha megvolt az 1 fr. 25 centime-ja.

És most szobrot állít neki Páris városa. Mert azóta kiderült, hogy azok a bukott darabok korszakalkotók. Ott indult

meg a modern élet szatirikus elemzése. Hogy az ő érzése összekapcsolódik azokkal a nagy eszmeáramlatokkal, melyek Ibsenhez és Nietzschehez vezetnek. A modern Franciaország ismétli az Académie française mentségét, a melylyel Molière mellőzését mentegették.

— Az ő dicsőségéből nem hiányzik semmi, a mienkből igen, hogy nem volt tagja az Académie-nak.

Valóban a lángelme sorsa gyakran megdöbbentő. Az emberek tömege közönyösen halad el legfőbb jótevőinek küzdelmei előtt. Csak mikor elementáris hatásában nyilatkozik meg előtte, kezdenek hallani a süketek, s látni a vakok, akkor jön Rodin és szobrot emel Becquének. Ez fog történni Ibsennel, Nietzschével s Dankó Pistával is.

Az ilyen bukottak sikere az igazi!

Szegyeny elől a halálba.

Meghalt, mert megcsalta a felesége.

A családi drámák tulgazdag krónikájában is unikum számban megy az eset, amelyről makói tudósítónk értesíti lapunkat.

Az érdekes dráma szomorú hőse: Rátkai Sándor a makói függetlenségi kör szolgája, Rátkai tizenegy hónappal ezelőtt, fiatalon, 22 éves korában nősült meg, amikor Lévai Juliskával lépett házasságra.

Két hónapig boldogan éltek a fiatalok, de azután a békés együttélést féltékenységi scénák bolygatták meg. Állítólag az asszony kikapós volt s titokban szeretőt tartott. A menyecske egy szép napon otthagyta a férjét s visszaköltözött szülei házába.

A házastársak ezután különválva éltek. Az asszony nem sokat törődött a férjével, de Rátkai nagyon szerette a nőt, csalogatta is vissza, de hiába.

Nem régen hírül adták Rátkainak, hogy felesége gyermeket szült. Ez a hír nagyon leverte a boldogtalan férjet s egyre azt hajtogatta, hogy ő nem apja annak az újszülöttnak. Az asszony azonban gyermek- és nőtartási pert akasztott a nyakába, mert azt bizonyította, hogy ő sohasem csalta meg az urát.

Rátkai buskomorságba esett s nagyon szegyelte magát felesége

miatt. Azt mondotta, hogy neki semmi köze nincs a gyermekhez, mert annak az asszony szeretője az apja. Igen bántotta az is, hogy a törvény intézkedése folytán az ő nevére anyakönyvelték el a gyermeket. Mig eddig rajongásig szerette feleségét s visszahívogatta, ezután már ő sem törődött hitestársával, aki megcsufolta becsületét azzal a kis pólyással.

Az ember, most már csak becsülete pusztulásán szomorkodott s elhatározta, hogy eldobja magát a megutált életet.

Tegnap délben Rátkai a függetlenségi kör padlására ment s kötéllel felakasztotta magát egy gerendára. Az öngyilkosságot délután vették észre, amikor már hideg volt a szerencsétlen ember teste.

A vörös kakas Kolozsvárt.

Nagy tűz a Zápolya utcában.

(Saj tud.) Ma hajnalban 3 órakor rémes harangkongatás verte fel mély álmából a lakosságot. A tűzoltó őrőronyból ismét tüzet jeleztek. Ezuttal a második kerületbe, a legexponáltabb városnegyedbe szált le a vörös kakas.

A Zápolya utca 18 szám házasfelken Szacsyay Dénes ügyvéd háza égett le eddig ismeretlen okból támadt tűz következtében.

A tűzhöz szokatlan gyorsasággal vonult ki a tűzoltóság Kőrösy alparancsnok vezetése alatt és rövid háromnegyed úrai lázas mentési munkálat után lokalizálták a tüzet. Az a nagy szerencse, hogy az égő épülettől hatalmas tűzfal választja el a katonai kórházat. Mivel ellenesetben az is elpusztult volna.

A rendőrségtől, hova azt jelezték, hogy maga a kórház ég, kivonultak: dr. Hadady Endre főkapitány, Király tb. rend. kapitány, Szőke Bálint felügyelő, Leitner őrmester, Móric szakaszvezető és számos közrendőr jelent meg.

A tűz okát a ma megejtendő tűzvizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Egy volt kolozsvári színművész ünnepeltetése. Szakács Andor Debrecenben.

Nemzeti színházunk volt kiváló művésze Szakács Andor

tudvalevően Debrecenbe szerződött a Zilahy szintársulatához. Tegnap lépett fel először Szakács Szekspir „Hamlet“-jében és óriási sikert aratott. Az egész debreceni sajtó ünnepi cikkekben méltatja a kiváló művészt. Debrecen egyik legelterjedtebb lapja a „Debreceni Független Ujság“ a következőket írja:

„A magyar drámai művészet egyik kiválóságát üdvözljük Szakács Andorban a ki tegnap szívét és lelkét gyönyörködtetően játszotta el a nagy klaszikus legremekőbb alakját Hamlet királyfit. Nagy volt a mi gyönyörűségünk, hogy megismertünk egy olyan elsőrangú, mély értelmű, kiválóan képzett művészt, a milyennel tegnap a vidék egyetlen színpada sem dicsekszik. Csak azt sajnáltuk, hogy ezen az eseményszámmba menő bemutatkozásán nem volt ott ennek a városnak minden intelligens embere, s nem tapsolhatott az alakító művészet eme fényes megnyilatkozásának.

Szakács Andor Hamletje érdemes egy hosszabb tanulmányra. Ezen a színpadon úgy nem értették meg Hamletet, mint ő. Csupa értelem, csupa világosság ez az ember — s okos lelke behatolt abba a nagy filozófiai labirintusba, a mely Hamlet alakját ködössé, érthetlenné teszi azok előtt — a kik nem vesznek fáradságot maguknak, hogy a legfenségesebb tragikus hőssel foglalkozzanak. Az ő Hamletje egy megérett — a megállapodott művészi lélek gondosan kicsiszolt, szeretettel felépített alakja — kivetni való nincs benne. Örvendünk rajta, hogy ilyen művészember szól hozzánk a színpadról. Sok szép estét várunk tőle, neki pedig nagy szeretetet jósolunk a közönség részéről. Stb.!!

HIRIEK.

— Kossuthék itthon. Kossuth Ferencz és társai, a kikkel való tárgyalásra Ó Felsőge előbb Golukowszkyt, majd egy magyar mágnást Gróf Cirákyt küldte ki, mint királyi megbízottat, — elhatározva a tegnap folyamán, hogy ezekkel nem tárgyalnak a nemzet sérel-

Hol az Egy forintos áruház?

Kossuth L.-utca 3. sz.

(a volt Belmagyar-utca)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol mindenféle diszmű, játék, porcellán, üveg és rövidárak, konyha berendezések, fényűzési Bijoutri, bőröndök, bőrárak, nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

LAKATOS JÓZSEF.

méről, haza jöttek Bécsből, a nélkül, hogy Cirákyval beszéltek volna. Ciráky Budapestre levelet írt Kossuthnak nyomban, de azt is válasz nélkül hagyták. Kossuthékat Bpesten ezer és ezer ember várta a pályaudvarnál, a mikor kiléptek a kocsikból óriási éljenzéssel s e szavakkal fogadták: Élén a köztársaság. A fővárosban ma izzó a hangulat.

— **Gróf Kuun Géza emlékezete.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság tegnap felolvasó ülése, a kegyelet ünnepe volt, amennyiben mindegyik program-pontjában egykori elnöke, gróf Kuun Géza emlékének adózott. A városház közgyűlési terme ez alkalomból szüntig megtelt előkelő közönséggel. Nagy számban jelentek meg ezuttal a Társaság tagjai is. Szamosi János elnöki megnyitóját után Versényi György olvasta fel titkári jelentését, amelynek egyik-másik része különösebb érdeklődést keltett. Így Rádiger György az oly megható körülmények között elhunyt költőpap elparentálása, Felszeghy Dezső dicsőrete, aki oly fáradhatlan buzgalommal rendezte sajtó alá Kuun Géza költeményeit, továbbá annak bejelentése, hogy a társulat legközelebb ki fogja adni Cosbue román költő költeményeit Révai Károly fordításában. A titkári jelentés után Szádeczky Lajos egyetemi tanár tartotta meg emlékbeszédét, frappáns vonásokban mutatta be az elhunyt elnököt, mint író, mint tudóst és mint embert. Szádeczky, kit személyes barátság fűzött gróf Kun Gézához, sok vonzó intimitást mondott el, a mik nem is tévesztették el hatásukat. Utána Csengeri János olvasott fel érdekes részleteket gróf Kuun Görögországi utjáról hátrahagyott följegyzéseiből, végül Versényi György adta elő lendületes alkalmi ódáját, mire Szamosi János megköszönve a közönség tanúsított érdeklődését, az ülést bezárta.

— **Választások az Egyetemi Körben.** Tegnap délután folytak le az egyetemi kör választások. A gyűlést most már Sárpy László, az újonnan megválasztott elnök vezette, akit belépésekor riadó éljenzéssel fogadott az ifjuság. A választások egyhangulag történtek s a következő tagok lettek a kör tisztviselőivé: Aelnökök: Szabó Tibor jh., Keéky István bh., főtítkári: Lám Károly bh., titkári: Ligeti Ernő jh., pénztárnok: Rucka Lajos jh., könyvtárnok: Margetsch Jenő jh., háznagy: Kolláth Lajos jh., ellenőrök: Rósa Pál jh., Szentkirályi Andor jh. Választmányi tagok a jogi karról: Balogh Gábor, Deák Zoltán, Szász Tibor és Somogyi Jenő; a bölcsészeti karról Pólya Antal és Mezei Sándor; a math. term. tud. karról: Cira Dénes és Sztrada Tódor; az orvos-tudományi karról: Brandt Viktor és Isekutz Béla. Azzal a hírrel szemben, mintha az elnök-választást megpeticionálnák, Kádebó, a kisebbségben maradt elnökjelölt a gyűlésen kijelentette, hogy a Sárpy László megválasztását nem fogják megtámadni. Különben — mint értesülünk — a választás megsemmisítésére semmi ok nem forog fenn, mert az az elnökök az utóbbi 7 esztendő alatt mind végzett egyetemi hall-

gatók voltak, ami csak hasznára vált az ifjúági életnek, mert az elnök úgy több időt szentelhetett a kör ügyeinek vezetésére. Így Sárpy László megválasztása ellen sem emelhető kifogás s a választás megpeticionálásáról szóló hírek is valótlannak bizonyultak.

— **A dohánygyári dalkör estélye.** A kolozsvári dohánygyári munkások leégett szomolnoki dohánygyári munkástársaik fölségélyezésére minden ízében fényesen sikerült dalestélyt tartottak tegnap este az Ujvilág tágas helyiségében, a mely ez alkalomból szüntig megtelt közönséggel. A gyár tisztí és altisztí személyzete c aknem teljes számban megjelent. Az estély műsorát jórészt a Dalkör szolgáltatta Halász József karmester vezetésével. Precizen előadott számait zajos tapsal fogadta a közönség. Zajos és megérdemelt ovációkban részesültek a szóvalók is, Tentenberg Béla és Ferencz Árpád, kik egy-egy költeményt adtak elő ügyesen, diszkrétén. Az estélyt táncvigalom fejezte be. Itt jegyezzük meg, hogy a kitiünően betanult Dalkör elnöke Hirt György igazgató, aelnöke pedig Bekker József.

— **Nincs kolera.** A tegnapi fővárosi lapok hasábotokra menő rémhírekkel árasztották el az országot, hogy a fővárosban föllépett az ázsiai kolera. Azt irták ugyanis, hogy Fiegel Péter kocsis gyanus tünetek között megbetegedett s a Szent István kórházban — a hóvá szállították — megdöbbenve konstátálták, hogy ázsiai kolera-esettel van dolguk. A megdöbbenést növelte még az, hogy Fiegler rövid szenvedés után meghalt. Tegnap boncolták föl Fiegler holttestét dr. Genersich egyetemi orvos-tanár s több orvos jelenlétében és a boncolás kétségtelenül kiderítette, hogy az egyszerre nevezetessé vált nem kolera, hanem szélhűdés ölte meg.

Színház—Művészet.

Heti műsor.

Hétfő: Cifra nyomoruság (esti előadás félhelyárral).
Kedd: Megboldogult.
Szerda: Bob herceg.
Csütörtök: Lotti ezredesei.
Péntek: János vitéz (Kukorica János — Sárossy Paula. Utolsó előadás a szinkörben, félhelyárral).

Nyilttér.

1. drb. legfinomabb nickel keretű szemüveg v. csiptető (orvosi rendelésre is) 1 frt. — 1 darab borotva irásbell jótállás mellett 1 frt.
Késműárak, látsszerészeti cikkek, vivóessköcsök, stb., nagy választékban

Kun Mátyás

műköszörüs, kés- és kardműves, látsszerészüzletében.

KOLOZSVÁRT, Kossuth Lajos-u. 2. sz.
Köszörlések, javítások és nickelezések elvállaltatnak.

Tonczár Antal

vizvezeték szerelő Kolozsvárt.

Tisztelettel tudatom a m. t. megrendelő közönséggel, hogy Fellegvár-ut 28. sz. lakásomról üzlethelyiséget Julius 1-től kezdve áttertem

Óvár, Viz-u. 2. sz. alá.

Midőn eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetet mondok, kérem továbbra is nagybecsű pártfogásukat.

Tisztelettel

Tonczár Antal,
vizvezeték szerelő
Kolozsvár, Viz-utca 2. sz.

Sérvkötők, Haskötők
Gummi Harisnyák
Diana övök nőknek
Üvszerek orvosi rendeletrre
Férfi üvszerek stb.

nagy raktárt tart

Deutsch Miksa

orvosi műszer, kötszer és látszer-gyár Petőfi-utca 2.

Raktár:

Mátyás király-tér 5. szám.

Ha őszül a haja!

használjon BURGER-féle

hajregeneratort,

mely a haját nem festi, hanem rövid használat után visszaadja annak ifjúkori — szép színét. —

Egy üveg ára: 1 K. 60 fill.

Főraktár:

BURGER FRIGYES

drogueria és illatszertárában
KOLOZSVÁR,

Mátyás-tér 9—10. szám.

Fatányéros!

Megnyilik!! a Wesselényi szálloda téli étterme!!

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy folyó hó 23-án, szombaton este, elsőrendű cigány-zenekar közreműködése mellett, megnyilik
KOLOZSVÁR

Legszebb étterme!

Elismert pontos kiszolgálás! Kitiünő magyar konyha!

Személyesen szüretelt tiszta borok.

A n. é. közönség ne mulassza el eme kiválóan szép étterem megtekintését.

Abonansokat elfogad és a n. é. közönség minél tömegesebb látogatását kéri kiváló tisztelettel
Manás József, szállodás.

Halászlé! Bogrács-gulyás!

Alapított 1861.

Legrégibb nyomdaüzlet
Kolozsvárt a

Gámán J. Örök. Könyvnyomdája

Kossuth Lajos-u. 10.

Telefon szám 549.

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

UJ ÜZLET!

Tudomásul.

A t. közönség tudomására hozom, hogy helyben, a Mátyás király-téren, az Iparos-egylet házában a volt Császár Dávid-féle üzlethelyiségben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

rőfös divat és rövidáru üzletet nyitottam.

felhívom a vevőközönség figyelmét ezen remekül összeválogatott raktár megtekintésére vételkényszer nélkül.

Tisztelettel

Teleser Mátyás,
Kolozsvár és Nagy-Várad.

UJ ÜZLET!